

KOCOUR MICHAELA KLEVISOVÁ

Z MONTMARTRU

motto

motto

KOCOUR
MICHAELA
KLEVISOVÁ Z
MONTMARTRU

Praha 2013

© Michaela Klevisová, 2013

ISBN 978-80-7246-884-3

Matýskovi, Kočičákovi a Černé

O kočkách píšu, protože...

... jste si o to řekli vy, Kočkaři. Dostala jsem tolík ohlasů na povídkovou knížku Čekání na kocoura, že jsem odložila stranou rozepsanou detektivku a začala pracovat na dalších příbězích o kočkách a jejich lidech.

Jedné čtenářce prý moje povídky změnily k lepšímu vztah s kocourem. Při čtení pochopila, jak vlastně kočky přemýšlejí a co od svého člověka očekávají; že nejsou jako pes, který vás miluje jednoduše proto, že jste si ho vybrali. Kočka vás bude milovat a respektovat, jestliže vycítí, že vy milujete a respektujete ji. Bude vám lásku oplácet ve stejných dávkách, v jakých ji bude dostávat.

A není přitom vůbec pravda, že kočka je sobec, který jenom bere, ale sám nedává.

Když je mi smutno, moje kočky to vycítí a přijdou mě potěšit. Když se vracím domů, všechny tři zdálky poznají moje kroky, vstanou z pelíšků a čekají v předsíni, aby mě mohly pozdravit. Pokud je kocour zrovna na toulkách a potkáme se na zahradě, běží mi naproti se zdviženým ocáskem a z očí mu čtu: „Ahoj! Strašně rád tě vidím!“ Chvíli se mi otírá o nohy a pak si jde zase po svých, ale právě takhle má podle mého názoru láskyplný vztah vypadat. Víme, že se máme rádi, dáváme si to navzájem najevo, ale nezávisíme na sobě a nijak toho druhého neomezujeme.

A tím se dostávám k dalšímu důvodu, proč jsem napsala tuhle knížku.

„Nemůžu se donutit ty tvoje povídky přečíst,“ přiznala mi kamarádka. „Já prostě nesnáším kočky. Jsou to hrozný mrchy.“

Zajímalo mě, kde k tomu názoru přišla; sama kočku nikdy neměla.

„Ale má ji moje sestřenice, a ta kočka úplně bezdůvodně poškrábe každýho, kdo se k ní přiblíží,“ objasnila mi kamarádka. „Nenechá na sebe ani sáhnout! K čemu je takový zvíře?“

Snažila jsem se jí vysvětlit, že na vině jsou lidi: zjevně té kočce nedávají dost lásky, a proto ji ani nemůžou dostávat zpátky. V horším případě má nebohá „mrcha“ tak špatné zkušenosti, že se raději preventivně brání. Už jako kotě – ještě než k sestřenici přišla – mohla získat šrámy na duši, které se jí nikdo nenamáhá léčit. Možná její majitelé věří, že když se jí ujali a starají se o ni, je její povinností milovat je a mazlit se s nimi, kdykoli se jim zachce. Třeba jí svírají v náručí násilím a pak se diví, že příště se před nimi rovnou schová. Anebo ji trestají za prkotiny, ale jakmile je vztek přejde, očekávají, že i kočka se bude chovat, jako by se nic nestalo. Jenže tohle zvíře má křehkou duši. A navíc vás nepotřebuje za každou cenu.

„Je to rovnocenný vztah,“ snažila jsem se vysvětlit kamarádce. „Je to partnerství. Copak bys chtěla, aby tě přítel miloval bez ohledu na to, jak se k němu chováš? Dokázala by sis ho pak vážit?“

Mně osobně vyhovuje, že si kočičí lásku musím zasloužit. Ráda se snažím. Baví mě vracet toulavým kočkám se strachem v očích důvěru k lidské ruce. Takový vztah je o to cennější, že nevznikl zadarmo. Je fajn vědět, jak velkou moc má ohleduplnost, laskavost a tolerance. Stačí povznést se nad

svoje ego, respektovat druhého a umět se na svět podívat i jeho očima a snaha se vám začne vrchovatě vyplácet.

Nejen ve vztahu s kočkami.

„Vždycky jsem měla ráda jen psy a kočky jsem odmítala,“ napsala jedna čtenářka. „Považovala jsem je za nevděčné, sobecké... prostě jsem opakovala všechna ta klišé, která se o nich povídají. Knížku *Čekání na kocoura* jsem dostala od přítele, který se mě po celou dobu našeho vztahu pokoušel přesvědčit, ať dám kočkám šanci. Slíbila jsem, že si ji přečtu, jen abych mu udělala radost. Při čtení jsem ovšem pochopila, že kočky spíš neznám, než že bych je vyloženě neměla ráda. Změnila jsem na ně názor.“

Když už pro nic jiného, tak kvůli tomuhle jednomu příběhu stálo za to *Čekání na kocoura* napsat. A přidat další povídky o kočkách a jejich lidech – *Kocoura z Montmartru*.

Kocour z Montmartru

Edith milovala kočky, a tak je Jean-Pierre krmil na jejím hrobě, aby si tam nepřipadala tak sama. Na žulovou desku rozestavěl nerezové misky a každý den je naplnil konzervovaným kočičím žrádlem, granulemi a vodou. Záleželo mu na tom, aby se hřbitovní kočky u Edith cítily jako doma, a tak jim vyrobil pelíšky; ze dřeva stloukl dvě krabice, vysttlal je senem a umístil do kroví za náhrobník. Když jednou na rohu ulice opravovali kanalizaci, v noci si odnesl kus plastové armatury, přesně tak široké, aby se do ní mohla schovat kočka. Položil ji pod túji u hřbitovní zdi, kde porostla břečťanem a po třech letech už vypadala, jako by tam byla odjakživa.

Polodivoké kočky si na něj zvykaly postupně; nejdřív se u Edith usídlilo černobílé odrostlé kotě, pak se začal pravidelně objevovat starý černý kocour s ušima roztrhanýma od rvaček a po něm přišla tříbarevná kočka, která v pelíšku z armatury letos na jaře přivedla na svět čtyři koťata. Krátce poté Edithinu smečku doplnil ještě plachý zrzavý kocour Léon Foucault, který se k Jeanu-Pierrovi přiblížil nejvýš na dva metry a ze zlatých očí mu ani při jídle nemizel strach. Jean-Pierre si dal úkol: ochočit zrzka natolik, aby se nechal pohladit. Pak mu bude moct dát za krk kapky proti klíšťatům, blechám a vnitřním parazitům. Ostatní Edithiny kočky už takhle ošetřil; považoval to za samozřejmost. Žena by určitě chtěla, aby jí společnost dělala zdravá, silná zvířata s hezkou srstí, žádné prašivé mátohy.

Jean-Pierre si rád představoval, jak za soumraku, když už je brána hřbitova zamčená, loví tříbarevná kočka v opuštěných hrobkách myši a nosí je koťatům na Edithinu žulovou desku. Koťata se mezitím proplétají vysokou trávou, trénují si rvačky, skáčou po náhrobku, štouchají packami do větviček a věří, že takhle jednoduchý bude život už napořád. Jean-Pierre se při té představě vždycky usmál. Byl na sebe pyšný. Zařídil to pro Edith hezky.

„Ještě musím na hřbitov,“ vysvětloval kumpánům na pétanque, na fotbalovém stadionu nebo na dostizích, když se ptali, proč se nemůže zdržet déle. Obdivovali ho, že je tak svědomitý, a za jeho zády se nejspíš divili. Nepřehání to, když po třech letech pořád tolik truchlí? Jean-Pierre zpočátku opravdu na Cimetière de Montmartre chodil za Edith; za šestatřicet let společného života spolu tak srostli, že se od ní nedokázal jen tak ze dne na den odstřihnout. Postupně však čím dál víc myslel na kočky. Byly živé. Čekaly na něj. Některé mu dokonce občas chodily naproti k bráně. Měl úkol.

Edith se určitě nejvíce líbí černý kocour Alexandre Dumas, říkal si Jean-Pierre v pátek odpoledne, když sypal do misek granule. Alexandre si vždycky po jídle vyskočil na masivní žulový kříž na vedlejším hrobě pana a paní Droissartových, olízal si kožíšek a pak zapomněl zatáhnout jazyk. Seděl na omšelém kříži jako na vyhlídkové plošině, líně mrkal žlutýma očima a dlouhý vyplazený růžový jazyk mu zářil proti černé srsti. Turisté, kterých byl v tuhle roční dobu hřbitov plný, se ho lekali. Některí si ho vyfotili, jiní vyjekli „Lucifer!“, další rovnou udělali čelem vzad a šli raději jinudy. Jean-Pierre z nich měl legraci.

Dolil kočkám vodu a mrkl na hodinky; za hodinu mu začíná pétanque. Předtím ještě udělá jednu věc, která by se Edith rozhodně nelíbila, ale – vzhlédl k zaťažené obloze – těžko mu to může zakázat. A kdy jindy by si bezdětný chlap měl splnit celoživotní sen, když ne ve čtyřiašedesáti, v důchodu, po manželčině smrti? Tělo mu ještě slouží, a přitom už nemá moc co ztratit. Jediný, komu na něm opravdu záleží a za koho svým způsobem nese zodpovědnost, jsou tyhle kočky, a ty si bez něj jistě nějaký čas poradí. Žily na hřbitově dávno předtím, než je začal krmit, a nějak přečkají, i když on za nimi chodit nebude.

Pohladil Alaxandra Dumase, posbíral z hrobu prázdné konzervy a pytel od granulí, vytáhl z břečťanového houští zmačkanou plechovku od piva – škoda, že Alexandre neděsí turisty natolik, aby se k Edithinu hrobu vůbec nepřibližovali – a zamířil podchodem pod hlavní silnicí k bráně.

Ze zvědavosti ještě vystoupal do kopečka k hrobu Dalidy, aby zjistil, jestli u ní už zase nepostává ten chlap. Byl tam. Mladík v černé bavlněné mikině s kapucí a v džínech stál s rukama v kapsách a hypnotizoval zpěvačtinu sochu. Tomu tedy říkám oddanost, pomyslel si Jean-Pierre, proti němu jsem břídil. Vždyť Dalida zemřela před dobrými pětadvaceti lety! Pak

mu došlo, že v té době zpěvaččin obdivovatel možná ještě ani nebyl na světě. Zamiloval se do mrtvé ženy.

„Bang, bang,“ zanotoval Jean-Pierre jeden ze zpěvaččiných hitů, když procházel okolo mladíka, ale ten podivín se ani nepohnul. Zíral na Dalidu, jako by čekal, že mu před očima obživne. Jean-Pierre pokrčil rameny a pokračoval k bráně. Třeba by toho magora mohl požádat, aby místo něj kočkám nosil jídlo a vodu. Stejně se tu ochomýtá denně, stává u Dalidy dokonce i v dešti. Asi to nemá v hlavě úplně v pořádku – pochybovačně se ohlédl přes rameno – ale nakoupit a otevřít kočičí konzervy snad zvládne, ne?

Jen o něco málo staršího syna mohli s Edith mít, kdyby tenkrát v pětaosmdesátém nepotratila první a poslední dítě, které se jim spolu povedlo počít.

* * *

Vždycky když Sébastien hypnotizoval Dalidinu sochu dostatečně dlouho, poušmála se. Opravdu. Jako by jí nepatrн zacukaly koutky. Vždycky na ten okamžik čekal. Byl to jenom zlomek vteřiny, náznak, ale Sébastien víc nepotřeboval. Věřil, že mu tím Dalida dodává odvahu. Vím, že jsi tady a díváš se na mě. Ještě vydrž, nevzdávej se, dobrě to dopadne.

Jenže Sebastien už ani nevěděl, co by mělo dobré dopadnout. Všechno vzdal. Připadal si jako nula. Nejspíš opravdu je nula.

Narodil se talentovaným rodičům, kteří automaticky předpokládali, že v synovi se jejich umělecké nadání znásobí. Otec byl uznávaný houslista, matka úspěšná malířka. Od malíčka Sebastienovi strkali do rukou pastelky, štětce, modelínu. Dostal housle, kytaru, flétnu. Žádný nástroj pořádně neovládl. Jak se někdo může dobrovolně šprtat noty, říkal si, když venku zrovna dozrály třešně? Na školním kurzu malování se třináctiletý Sebastien naučil akorát lákat holky do koupelny a při zhasnutém světle jim sahat pod tričko.

„Jen ho nech, však on se nakonec najde,“ uklidňoval otec matku, ale znělo to čím dál bezradněji. Sebastien už si vlastně ani nevybavoval, v kolika letech pochopil, že je pro rodiče zklamáním. Možná to věděl odjakživa.

Chtěl se stát sociálním pracovníkem a pomáhat přistěhovalcům, jenže matka ho přes známé protlačila na uměleckou střední školu a rozumělo se samo sebou, že taková příležitost se nezahazuje. Sebastien nakonec malbu studoval docela rád – vyhovovala mu uvolněná atmosféra ve škole a benevolentní kantoři – jenže celou

dobu cítil, že spolužákům nestačí. Byl nejméně talentovaný z celé třídy a všichni to věděli. Rovnou mohl nosit tričko s nápisem Protekčák.

Celou tu dobu ho doopravdy bavila vlastně jenom jediná věc, kterou dlouho držel v tajnosti, protože by mu ji rodiče nikdy neschválili.

„Cože?“ vyjevil se otec, když osmnáctiletý Sébastien konečně sebral odvahu a prozradil mu, čím by se rád stal. „Chtěl bys být hip-hoper?“ Vyslovil to štítnivým tónem, jako by mluvil o ošklivém jedovatém pavoukovovi. „Jako nějaké Alžířan ze severní Marseille? To si snad děláš srandu, ne?“

Sébastien už se o tom víckrát nezmínil. Chodil se sluchátka na uších a v garáži zkoušel rapovat. Ve dvaceti založil kapelu, ale o rok později ji zase rozpustil, protože společně nedokázali nic víc než si pronajmout zkušebnu, v níž místo zkoušení nakonec jen poslouchali cizí muziku a kouřili trávu. Někdy v té době se od rodičů – kteří mu už dávali nepokrytě najevo, jak moc je zklamal – odstěhoval do sklepního bytu na Montmartru. Holky o něm říkaly, že je pošuk, a žádná s ním dlouho nevydržela, ale nevadilo mu to, zvykl si žít sám. Už to takhle táhl šest let. Na nájem si vydělával jako noční hlídač ve skladu elektrospotřebičů; když ho

tam poprvé přišla navštívit matka, rozplakala se. Ve strážní budce vymýšlel texty na album, které třeba jednoho dne přece jenom vydá; nejdřív byly provokativní, plné vzteku, ale v poslední době spíš smutné, protože ho trápily deprese. Poslal svoje nahrávky do několika hudebních vydavatelství, ale ani se neobtěžovali mu odpovědět. Kamarádi se mu pomalu vytráceli; zakládali rodiny, kupovali byty na hypotéku, málokdy měli čas. Sébastien žil pořád stejně. Občas chodil rapovat na ulici do sedmého obvodu před obchod svého známého – doufal, že si ho tam všimne nějaký hledač talentů – ale zatím si ho všímali akorát policajti, kteří ho měli za žebráka. Majitel obchodu s teniskami každopádně Sébastiena viděl rád – alespoň se mu před výlohou zastavovali lidé.

Kdybych se pořádně snažil, říkal si Sébastien ve světlejších dnech, třeba bych dokázal dát dohromady opravdovou hip-hopovou kapelu, jaká tu ještě nebyla. Jenže na něj padala únava už jenom z představy, kolik úsilí by musel vynaložit. Stejně by to byla zbytečná snaha. Na co sáhne, to pokazí. Ještě nikdy se mu nic nepovedlo.

Je hodně takových lidí jako on? Lidí, kteří jsou úplně k ničemu?

Loni zjara mu doktor předepsal prášky proti úzkosti, ale mnohem víc než pilulky Sebastienovi nakonec pomohla Dalida. Kdo by řekl, jak moc může člověka potěšit mrtvá ženská? Poprvé se u jejího hrobu zastavil čistě ze zvědavosti – dozvěděl se, že kdysi bydlela na Montmartru kousek od jeho sklepního bytu, a chtěl u ní zabít trochu času, kterého měl neustále přebytek. Jenže pak se na něj kamenná Dalida usmála a on se na Cimetière de Montmartre musel vracet znova a znovu.

Ta holka byla talentovaná a bohatá, říkal si, vždycky když se na ni díval a čekal na úsměv, ale štěstí jí to nezařídilo. Rodiče na ni mohli být pyšní, ona sama na sebe mohla být pyšná, ale přesto nakonec spolykala prášky a na rozloučenou napsala, že měla nesnesitelný život.

Sebastien u ní stál a přemýšlel, co by tak mohl udělat, aby to s ním dopadlo líp.

* * *

Před každým zápasem Paris Saint-Germain dal Jean-Pierre ráno žebračce na rohu pětieurovku. Říkával, že si tak uplácí Štěstěnu. Dnes se sice fotbal nehrál, ale Jean-Pierre ženě s podobaným obličejem bankovku stejně podal. Bude štěstí potřebovat.

Edith si z něj občas dělala legraci, že vlastně až tak nevadí, že zůstali bezdětní, protože jedno dítě přece mají: jeho.

„Někdo se o tebe musí starat,“ říkávala mu. Kdyby věděla, k čemu se teď Jean-Pierre chystá, nejspíš by mu zase jednou zopakovala, že zapomněl dospět. A měla by pravdu; Jean-Pierre se pořád cítil jako kluk. Občas se díval z okna na lidi na ulici – jak někam spěchají a tváří se soustředěně a cílevědomě. Mají svoje životy pod palcem; platí hypotéky, jsou vždycky oholení a upravení, mají vyprané oblečení, vyleštěné boty, v koupelně jim nekape kohoutek, a když se jim na stropě odchlípne omítka, hned nechají vymalovat. Jean-Pierre považoval za dostatečný výkon už to, že zvládá pravidelně nosit Alexandru Dumasovi, Léonu Foucaultovi a ostatním kočkám na hřbitov konzervy.

Všechny organizační věci mívala pod palcem Edith, bavilo ji to, a Jeanu-Pierrovi po její smrti docela dlouho trvalo, než si zvykl, že je třeba každý měsíc zajít na poštu a zaplatit nájem. Bez ní už to nikdy nebude ono, říkal si celé ty tři roky, kdykoli dělal něco, co je dřív společně těšilo: krmil holuby v Jardins de Trocadéro nebo si objednával foie gras v restauraci na rue Damrémont kousek od Cime-

tière de Montmartre. Nedávno se však stala zvláštní věc: když cestou na pétanque míjel výlohu cestovní kanceláře, najednou si uvědomil, že tou ztrátou vlastně něco získal. Edith nesnášela cestování; kam bychom se tahali, když se na to všechno můžeme podívat v televizi, říkávala. Nechtěla dokonce ani jezdit na výlety.

Vybavil si, jak spolu jednou – asi pětatřicetiletí – seděli na zahradě jejích rodičů; ti si vždycky na léto pronajímali domek u listnatého háje nedaleko Colmaru. Nad sklenicemi s citronádou bzučely vosy, tchyně vykládala o něčem, co se stalo před třiceti lety, a Jean-Pierre se pekelně nudil.

„Nevyrazíme si někam?“ prohodil. „Chtěl bych se podívat do lesa.“

„Vždyť jsi v lese,“ usadila ho tchyně a divadelním gestem obsáhla zahradu se třemi borovicemi a stromy za plotem. „Tak sed' a dívej se.“

Edith se jenom zasmála. Nejspíš s matkou souhlasila.

A tehdy Jean-Pierre pochopil, že jeho žena se prostě nenařodila jako průzkumnice, zatímco on by se strašně rád toulal. Ale potlačil to v sobě. Celý život to v sobě potlačoval. Bez ní se mu nikam nechtělo.

Ted' se ovšem situace změnila.

Čím déle Jean-Pierre ten nápad převracel v hlavě, tím víc se těšil. Dva týdny strávil nad mapami, v antikvariátech si nakoupil průvodce a na internetu si našel informace o místech, která ho zajala. Bavilo ho už jenom říkat si nahlas jejich jména: Porto Palo na Sicílii, Point of Ardnamurchan ve Skotsku, Syltefjorden v Norsku. Představoval si tu dálku a najednou nechápal, jak vůbec mohl čtyřiašedesát let sedět doma na zadku, aniž cokoli z toho viděl.

Dnes v noci naplánoval poslední detaily. Může tedy začít jednat. Cestou na pétanque si v cestovní kanceláři objedná cestu šítou na míru: letenky, pronájem aut a ubytování v osmi zemích Evropy. Že si takovou výpravu nemůže dovolit, to už je jenom drobná vada na kráse.

Potřebuje trochu štěstí, nic víc.

Vešel do cestovní kanceláře. Tep se mu zrychlil, jako když se Paris Saint-Germain v poslední minutě zápasu dostali do gólové šance nebo když na dostihové dráze v Longchamp začal bojovat o vítězství kůň, na kterého měl Jean-Pierre vsazeno. Snad na něm není vidět, jak je nervózní.

„Přejete si?“ zeptala se žena v kostýmku a Jean-Pierre jí své představy dopodrobna vylíčil.

Porto Palo, Point of Ardnamurchan, Syltefjorden. Zaplatit musí do deseti dnů. Hned zítra zajde do banky a vybere všechno, co s Edith našetřili; na okružní cestu po osmi státech Evropy by to samozřejmě nestačilo, ale s tím se v Jean-Pierrově plánu počítá. Však ono se to nějak vyvrbí, byla odjakživa jeho nejoblíbenější věta a jako vdovec ji používal ještě častěji než dřív.

Tentokrát se to mohlo vyvrbit jen dvěma způsoby: buď v neděli v Longchamp doběhne Petite Charlotte v šestém dostihu nejhůř druhá, nebo jsou celoživotní úspory v háji.

Jean-Pierre se uklidňoval, že bude spokojený v obou případech. Buď si splní sen, anebo si alespoň bude moct říct, že nebyl srab a zkusil to.

* * *

Snad na ten oběd k rodičům ani neměl chodit. Otec se dozvěděl o jeho občasných vystoupeních na chodníku v sedmém obvodu a označil ho za zoufalce.

„Proboha, prober se! Je ti sedmadvacet! Já v tvém věku živil rodinu!“

Pak Sébastien přes zavřené dveře zaslechl, jak otec v předsíni říká matce: „Po mně teda rozhodně není. Bůh ví, s kým toho magora máš.“

Sebastien odmítl dezert, louchal se oklikou domů a uvažoval, jestli tátka nakonec nemá pravdu. Nejspíš by z něj stejně nikdy nebyl dobrý hip-hoper; nenosí v sobě tu správnou zlobu. Chtěl tuhle muzyku dělat, aby jejím prostřednictvím změnil svět, jenže v hloubi duše stejně celou dobu ví, že svět se změnit nedá; mnohem jednodušší je vytvořit si svůj vlastní. Možná je načase hodit tohle všechno za hlavu a začít žít jinak, dospěleji. Najít si stálou přítelkyni. Začít dělat kariéru, i když zrovna tohle si moc představit neuměl. Třeba by si alespoň mohl sehnat práci, při které nebude trávit tolik času o samotě. Anebo o svém životě pochybuje jenom proto, že mu ho ostatní neschvalují?

Cestou se ze zvyku stavil u Dalidy, ale tentokrát se na její úsměv nedokázal soustředit, protože na nadjezdu nad hřbitovem zrovna opravovali silnici. Řev sbíječek rval uši.

„Dobrý den, pane. Promiňte, můžu se vás na něco zeptat?“

Kočičí dědek od hrobu paní Barbierové se vedle Sebastiena zjevil jako duch. Sebastien kývl. Sbíječky na chvíli zmlklly a zase byl slyšet zpěv kosů a šumění starých javorů.

„Jaký máte vztah ke kočkám?“ zeptal se dědek.

Sebastien pokrčil rameny. Ke kočkám neměl žádný vztah. Hřbitov jich byl plný; spaly na žulových deskách vyhřátých sluncem i v prázdných hrobkách. Některé byly tak ochočené, že se mu občas zkusmo otřely o nohy; co kdyby u sebe měl něco k jídlu? Nic jim nedával. Prostě o nich věděl, ale byly mu ukradené.

„Žádný,“ odpověděl.

„Takže vám vyloženě nevadí?“

„Ne.“

„V tom případě...“ Dědek vytáhl z kapsy tlustou roličku bankovek. „Víte, budu dva měsíce pryč. A kočky mojí ženy –“ mávl rukou k hrobu paní Barbierové „– jsou zvyklý, že jím dám denně nažrat. Snažím se, aby se u ní držely... aby tam nebyla tak sama, takže bych nerad...“

Podával Sebastienovi peníze. „Chcete, abych je krmil?“

„Všiml jsem si, že sem taky chodíte každý den. Tak mě napadlo, že byste třeba mohli...“

Mohl by cokoli. Kdo nemá nic, může všechno.
„Žádnej problém.“

Dědek se usmál. Vypadal jako Belmondo s třiceti-kilovou nadváhou. „Děkuju. Stačí koupit dvě nebo tři konzervy denně. Zbytek peněz si nechte.“

„To dejde. Zbytek vám pak vrátím.“